

ség felé vitte a test és lélek harmónikus nevelési eszményét. A hinta ma a szellemi torna magaslatán jár. Szükséges, hogy az egészségvédelem mai mélypontjáról ugyanolyan magasságba emelkedjék, csak úgy állhat helyre a természetes egyensúly néhány esztendő átmeneti testkultusza után. Adja Isten, hogy minél hamarabb elérjük a harmóniát.

*Somogyi Gyula dr. orvos,
Sós Tamás gimn. tanár.*

GYAKORLATI PEDAGÓGIA

Magyar nyelv.

Főnévképzés névszóból.

II. osztály.

Óravázlat.

I. Számonkérés.

1. Eötvös Károly: Tihany.
2. Írásbeli: Utazás Komáromba.

II. Ráhangolás.

Az igéből való főnévképzés felújítása.

III. Célkitűzés.

Főnévképzés névszóból.

IV. Tárgyalás.

1. Kicsinyítő főnevek: madárka, tükörke; nyulacska, könyvecske; ládika, őzike, házikó.

2. Becéző nevek: Jánoska, Jani, Jancsi, Janika, Jancsika, Jankó.

3. Foglalkozást jelentő főnevek: halász, kertész; lakatos, kesztyűs, üveges.

4. Összefoglaló nevek: Almásiék, szomszédék, bíróék.

5. Asszonynevek: Pestiné, asztalosné, szakácsné, mosóné.

6. Gyűjtőnevek: katonaság, hegység; növényzet, nádas.

7. Gondolati főnevek: jószág, betegség.

8. Magyarosan: tanácsnok = tanácsos, cukrászda = cukrászbolt (üzlet); ünnepély = ünnepség.

9. Helyesírás: a -ság, -ség képző a *d, t, s, sz, z* végű szókban:

Szabadság, vadság, bolondság. Bágyadtság, rekedtség, ijedtség, fáradság.

Barátság, rótság, edzettség.

Ügyesség, okosság, adósság. Bölcsesség, frissesség, összeség.

Egészség, ravaszság, merészség.

Szárazság, igazság, vitézség, község. Egyesség.

V. Összefoglalás.

Házi írásbeli feladat: Jó tulajdonságok — rossz tulajdonságok (a -ság, -ség képző helyesírási nehézségeinek gyakorlása).

Tanítás.

I. Számonkérés.

1. Milyen természeti szépséggel ismerkedtünk meg a múlt órán, K.? (Tihannyal.) Ki vezetett bennünket gondolatban a gyönyörű balatoni félszigetre? (Eötvös Károly, mert olvasmánynunk *Utazás a Balaton körül* című könyvéből való.) Hány részben tárgyaltuk, L.? (A bevezetésen kívül három részre tagoltuk: az első rész a balatoni kecskekörmökről szól, a második rész a tihanyi visszhangot ismerteti, a harmadik rész Csokonai Vitéz Mihály balatoni látogatását beszéli el.) Miről van szó a bevezetésben, D.? (Az író Tihany szpéségétől elragadtatva felkiált: Tihany! Azután elmondja, hogy kevés tudós és író írt erről a gyönyörű félszigetről...) Mit tudtunk meg a balatoni kecskekörmökről, F.? (Mégkövült kagylók az özönvízelőtti időkből...) Ismertesd a visszhangot, G.! (A templom oldalán egy hatalmas fal visszaveri a száz lépés távolságból elmondott beszédet és éneket...) Ki volt egyszer Tihany híres vendége, M.? (Csokonai Vitéz Mihály, a debreceniek Dugonics Andrása, jó száz évvel ezelőtt barangolásában Tihanyt is felkereste... Ahol legszebb volt a táj, ott jutott eszébe kedvese: Lilla. És megszületett a szép kesergő vers: *A tihanyi echóhoz*, vagyis visszhanghoz.) Énekeljük el! (Ének: Ó Tihanynak riadó leánya... Míg azok, kik bút-bajt nem szenvednek... Itt halok meg...)

2. Miről fogalmaztatok, H.? (Utazás Komáromba.)

Lássuk, hogyan írt erről a kedves tágyról B.!

Utazás Komáromba.

Húsz évi rabság után végre felszabadult Komárom. 1938. november 5-én vonult be ebbe a történelmi nevezetességi városba a magyar honvédség. Magyar ember el nem felejtheti ezt a gyönyörű napot!

Amint így elgondolkozom, testi szemeimet behúnyom, és gondolatban elutazom Komáromba. Száguld a vonat a Nagy-Alföldön keresztül. Megérkezem Magyarország fővárosába: Budapestre. Itt átszállok a Keleti-pályaudvarra, és tovább visz a vonat Komárom felé. A Duna jobbpartján fekvő Komáromnál megáll a vonat. Itt leszállok, és a hídon keresztül Komáromba megyek. Ezen a hídon vonult

be nagybányai Horthy Miklós Komáromba. Már messziről látom a Szent András-templomot. Még a bevonulás előtt kitűzték a tornyára a magyar zászlót. Azután a városháza elé megyek. Itt mondott beszédet nagybányai Horthy Miklós. Megnézem Komárom vára hős védőjének, Klapka Györgynek szobrát. A belvárosban egy fehérre meszelt, alacsony, szép kerekkapus ház emelkedik. Ez Jókai Mór szülőháza. Ezekután visszamegyek a hídra, és megnézem Komárom várát. Komárom várát soha be nem vették erőszakkal. A 20 éves cseh rabság után újra miénk ez a híres vár. Örömmeltelt szívvel megyek vissza az állomásra. Elindult a vonat, és vitt vissza Szegedre.

Fölríadtam gondolataimból. Kissé elszomorított, hogy ez a szép utazás nem volt valóság. De ha a jó Isten megsegít, még elmegyek Komárom városába. (B. R.)

Látom, hogy tetszéssel fogadtátok B. fogalmazását. Vajjon miért, S.? (Igen jónak találok a szerkezetét: Komárom felszabadulása; gondolatban Komáromba utazik; az út; Komárom nevezetességei; a hazatérés; szeretné, ha ez az út valóság lett volna. Szép az a beállítás, hogy testi szemeit behunyja, és lélekben ellátogat az ősi magyar városba, és még szebb, mikor a végén szomorúan megállapítja, hogy ez az utazás nem volt valóság.) Helyes. Mit óhajt F.? (Az utolsó mondat is a szépségek közé tartozik, mert reményét fejezi ki, hogy még meglátja Komáromot.) Halljuk K.-t! (Jól válogatta össze Komárom nevezetességeit.) Igazad van. A közös okulás céljából emeljünk ki egy-két helyesbítésre szoruló kifejezést is! G.! (A Duna jobbpartján *fekvő* Komárom helyett: A Duna jobbpartján *lévő* Komárom.) B.! (Átszállok a Keleti-pályaudvarra helyett: *Átmegyek* a Keleti-pályaudvarra.) H.! (Fölösleges ismételtes: Megnézem Komárom várát. Komárom várát soha be nem vették.) M.! (Fölösleges ismételtes az is, mikor kétszer írta: Nagybányai Horthy Miklós. Másodszor így írhatta volna: a kormányzó úr.) Jó, ha az ilyen apró-cseprő tévedéseket is elkerüljük. Érdemes ennek a dolgozatnak a helyesírásával is foglalkozni. Hogyan írtad ezt: *magyar honvédség?* (Két szó és kisbetű.) *Nagybányai Horthy Miklós?* (*Nagybányai* kisbetű.) Elfogadjátok? L.! (*Nagybányai* nemesi előnév, nagybetű.) Hogyan írtad ezt: *Szent András-templom?* (*Szent* nagybetű, *András* nagybetű, kötőjel, *templom* kisbetű.) Jó. *Magyar zászló?* (Két szó és kisbetű.) *Nagy-Alföld?* (Kötőjel és nagybetű.) A *jó Isten?* (A *jó* kisbetű, az *Isten* nagybetű.) Hogyan írtad a *Belváros* szót? (Kisbetűvel.) Helyesnek találjátok? Ha egy bizonyos városnak, tehát Komáromnak a belvárosáról van szó, akkor nagybetűvel írjuk. Ez tehát nem az összes belvárosok közös neve. Ugyanígy, ha egy meghatározott városházáról írunk, akkor nagybetűt kell használni. — Mindent összevéve, B. derék munkát végzett; dolgozata igen tanulságos volt.

II. Ráhangelés.

Mivel foglalkozunk már jó ideje a nyelvtani órákon? (A szóképzéssel.) Miben áll a szóképzés, D.? (Képzők segítségével újjelentésű szokat alkotunk, ezáltal nyelvünk szókincsét gyarapítjuk, nyelvünket gazdagítjuk. Erre azért van szükség, mert nem tudunk mindent tőszavakkal kifejezni.) Mit csináltunk legutóbb, Z.? (Főneveket képeztünk igékből.). Mondjatok igékből képzett főneveket! (A szólított tanulók: keresés, gondolat, találmány, félelem, győzelem, sietség, keverék...) Elemezd a *mozdulat* szót, S.! (*Mozdulat*, ige, mert cselekvést jelent; *mozdulat*, főnév, mert valaminek a neve.) A *sütemény* szót, K.! (*Süt*, ige, mert cselekvést fejez ki; *sütemény*, főnév, mert tárgynak a neve.) A *nyereség* szót, F.! (*Nyer*, ige, mert cselekvést jelent; *nyereség*, főnév, mert valaminek a neve.) Hogyan csináltunk igékből főneveket, G.? (Képzők segítségével, mert a képzők megváltoztatják a szó jelentését.) Milyen hibás képzéseket kell kerülnünk, D.? (Igéhez ne tegyük az *-ász*, *-ész* képzőt, tehát *építész* helyett *építő*. Kerüljük a koholt képzőket: *étkezde* helyett *étkező*, *áldozár* helyett *áldozópap*, *tanoda* helyett *iskola*, *áruda* helyett *bolt*, *óvoda* helyett *kisdedóvó*.)

III. Célkitűzés.

Legutóbb főneveket képeztünk igékből, most pedig ismerkedjünk meg a főnévképzés másik módjával: a névszóból való főnévképzéssel. [Tábla, füzet: *Főnévképzés névszóból*.]

IV. Tárgyalás.

1. Kicsinyítő főnevek.

Elemezzük a következő szavakat: *madárka*, *tükörke*. [Tábla, füzet.] Olvasd el az első szót, K.! (*Madárka*.) Alapszava? (*Madár*.) Mit jelent? (Egy állatnak a nevét.) Tehát milyen szófaj? (Főnév.) Olvasd el az egész szót! (*Madárka*.) Mit jelent ez? (Szintén állatnak a nevét.) Tehát ez is milyen szófaj? (Főnév.) Mi különbség van a két szó jelentése között? (Az egyik: madár, a másik: kis madár.) Mivel történt a kicsinyítés? (A *-ka* képzővel.) [Aláhúzás.] — A következő szóról beszéljen S.! (*Tükörke*.) Alapszó? (*Tükör*.) Mit fejez ki? (Egy tárgynak a nevét.) Ezért milyen szófaj? (Főnév.) Nevezd meg a képzett szót! (*Tükörke*.) Hát ez mit fejez ki? (Szintén tárgynak a nevét.) Tehát milyen szófaj? (Főnév.) Mi különbség van az alapszó és a képzett szó között? (Az alapszó jelentése: tükör, a képzett szó jelentése: kis tükör.) Mivel kicsinyítettünk? (A *-ke* képzővel.) [Aláhúzás.] Milyen képzővel kicsinyítettünk a két példában, H.? (A *-ka*, *-ke* képzővel.) Ezért milyen képzőnek nevezzük? (Kicsinyítő képzőnek.) Hát az így képzett főnévnek mi

lehet a neve? (Kicsinyítő főnév.) Mondjatok ilyen kicsinyítő főneveket! (A szólított jelentkező tanulók: asztalka, egérke, kabátka, szekrényke, bárányka, leányka...)

Vizsgálgassuk a következő példákat: *nyulacska, könyvecske*. [Tábla, füzet.] Ismertesd az első szót, G.! (*Nyulacska*; az alapszó: *nyúl*, állatnak a neve, tehát főnév; a képzett szó: *nyulacska*, szintén állatnak a neve, ezért ez is főnév. Az alapszó jelentése: nyúl, a képzett szó jelentése: kis nyúl, a *-cska* képzővel kicsinyítve.) — Folytassa D.! (*Könyvecske*; alapszáva: *könyv*, főnév, mert tárgynak a neve; a képzett szó: *könyvecske*, a *-cske* képzővel kicsinyített főnév.) Milyen főneveket képeztünk a *-cska*, *-cske* képzővel, E.? (Kicsinyített főneveket.) Mondjatok ilyeneket! (A szólított jelentkező tanulók: fiúcska, képecske, botocska, szemecske, lovacska...)

Figyeljük meg a következőket: *ládika, őzike, házikó*. [Tábla, füzet.] Miben különböznek ezek a képzett szavak alapszavuktól? Z.! (Mind a három kicsinyítő főnév, mert az *-ika*, *-ike*, *-ikó* képzők kicsinyítést fejeznek ki.) [Aláhúzás.] Említetek ilyen kicsinyítő főneveket! (A szólított jelentkező tanulók: pálcika, nyuszika, lábika...)

Milyen főneveket képeztünk eddig? (Kicsinyítő főneveket.) [Tábla, füzet.] Mit fejeznek ki a kicsinyítő főnevek? (Kicsinyítést.)

2. Becéző nevek.

Felírok egy érdekes szócsoporthat: *Jánoska, Jani, Jancsi, Janika, Jancsika, Jankó*. [Tábla, füzet.] Ezek is milyen főnevek? (Kicsinyítők.) Nevezzük meg alapszavukat! (János.) Mind-egyikben szerepel az eredeti alapszó, R.? (Csak az első szóban.) A többi öt szóban jól megcsonkult. [A képzők aláhúzása.] Csak a János nevű gyermekeket, meg a kistermetű Jánosokat szólítják kicsinyítő névvel, T.? (Felnőtteket is nagytermetűeket is.) Miért? (Becéző nevüket használják.) Milyen nevek tehát az efféle kicsinyítések? (Becéző nevek.) [Tábla, füzet.] Mondjátok el a Katalin becézőneveit! (Több tanuló: Kati, Katika, Katka, Kató, Katóka.) Hogyan becézitek édesanyátokat? (Több tanuló: anyuka, anyuska...) Mit fejezünk ki a becézéssel, G.? (Kedveskedést, szeretetet.)

3. Foglalkozást jelentő főnevek.

Beszéljük meg a következő példákat: *halász, kertész*. [Tábla, füzet.] Hallgassuk meg L.-t! (*Halász*; *hal* az alapszó, főnév, mert állatnak a neve; *halász* képzett szó, mert annak az embernek a neve, aki halfogással foglalkozik. Az *-ász* képzővel új szót alkottunk.) Tivább B.! (*Kertész*; az alapszó: *kert*, tár-

gyat jelentő főnév; *kertész* az *-ész* képzővel alkotott szó, annak az embernek a neve, aki a kertet munkálja.) [Aláhúzás.] Mondjatok ezekhez hasonló képzéseket! (Juhász, vadász, cipész, zenész, méhész...) Mit jelentenek ezek a szavak? (Foglalkozást.)

De vannak még más képzőkkel képzett foglalkozást jelentő főneveink is. Lássunk néhányat: *lakatos*, *kesztyűs*, *üveges*. [Tábla, füzet.] Melyik itt a képző? (A *-s*.) Mondjatok ilyen szavakat! (Kapus, kalapos, kürtös, ernyős, boltos, köszörűs...) Milyen főnevekkel ismerkedtünk meg, N.? (Foglalkozást jelentő főnevekkel.) [Tábla, füzet.]

4. Összefoglaló nevek.

Kíváncsi vagyok, ki tudja ezeket a szavakat önállóan értelmezni: *Almásiék*, *szomszédék*, *biróék*. [Tábla, füzet.] H.! (*Almási* egy embernek a vezetéknéve, *Almásiék* az Almási nevű embernek az egész családja; a *szomszéd* a mellettünk lakó ember, a *szomszédék* a szomszéd egész családja; a *bíró* szó foglalkozást jelent, a *bíróék* a bíró egész családját foglalja magában.) Helyes. Említsünk ilyen képzéseket! (Kovácsék, házmesterék, juhászek, jegyzőék...) Amint látjuk, itt több személyt összefoglaló elnevezéseket képeztünk az *-ék* képzővel [aláhúzás], ezért összefoglaló főneveknek hívjuk. [Tábla, füzet.] Nem bírójék, hanem bíróék; nem szabójék, hanem szabóék; nem Pistájék, hanem Pistáék.

5. Asszonynevek.

Mi különbség van ezeknek a szavaknak alapszavai és származékszavai között? *Pestiné*, *asztalosné*, *szakácsné*, *mosóné*. [Tábla, füzet.] G.! (*Pesti* egy embernek a vezetéknéve, *Pestiné* a felesége; *asztalos* egy iparost jelent, *asztalosné* a felesége; *szakács* az, aki főz, a *szakácsné* a szakács felesége, vagy a főző asszony neve; a *mosóné* a mosást vállaló asszony.) Mi a különbség a *tanítóné* és a *tanítónő* között? H.! (A *tanítóné* a tanító felesége, a *tanítónő* tanítással foglalkozó nő. Az utóbbi összetett szó.) A *-né* képző is [aláhúzás], meg a *nő* szó is asszonyt jelent. Minek nevezhetjük tehát a *-né* képzős neveket? (Asszonyneveknek.) [Tábla, füzet.]

6. Gyűjtőnevek.

Ennek a két szónak az elemzése is igen egyszerű: *katonaság*, *hegység*. [Tábla, füzet.] D.! (A *katon*a egy katonát jelent, a *katonaság* sok katonát; a *hegy* egy hegy, a *hegység* sok hegy. A *-ság*, *-ség* képzővel képeztünk új szokat.) [Aláhúzás.] Mondjunk ilyen gyűjtőneveket! (Erdőség, magyarság, iparosság, diákság, cselédség...) Ritkább gyűjtőnevek: *növényzet*, *nádas*.

[Tábla, füzet.] Csillag? (Csillagzat.) Fenyő? (Fenyves.) Miért gyűjtőnevek ezek, Z.? (Mert sok élő lényt és élettelen tárgyat jelentenek.) [Tábla, füzet.]

7. Gondolati főnevek.

Az utolsóval gyorsan végzünk, mert már ismerjük az első osztályból: *jóság, betegség*. [Tábla, füzet.] Milyen főnevek ezek? (Gondolati főnevek.) [Tábla, füzet.] Miért, R.? (Mert csak élő lényekkel vagy tárgyakkal kapcsolatban gondolhatók el; pl. *jóság* nincs, csak jó ember.) Mondjatok gondolati főneveket! (Boldogság, ügyesség, féltékenység...)

8. Magyarosan.

Jegyezzünk fel néhány rosszul képzett magyartalan szót, hogy nyelvhasználatunkban kerülhessük, és hogy hozzátartozóinkat is óvhassuk ezeknek a használatától! *Tanácsnok* helyett: *tanácsos, cukrászda* helyett: *cukrászbolt* (üzlet), *ünnepély* helyett: *ünnepség*. [Tábla, füzet.]

9. Helyesírás: a -ság, -ség képző a d, t, s, sz, z végű szókban.

Befejezésül meg kell még ismerkednünk a -ság -ség képzővel kapcsolatos helyesírási nehézségekkel. F. menjen a táblához! Írjuk! [Tábla, füzet.] *Szabadság*. Hogyan ejtjük? (Szabactság.) Hogyan írjuk? (Szabad-ság.) Tovább: *padság, boldonság*. Most ügyeljünk! *Bágyadtság*. Mi itt az alapszó? (Bágyadt, dt.) Ehhez hasonló: *rekedtség, ijedtség, fáradság*. Mi különbség van *fáradtság* és *fáradság* között? T.! (A *fáradtság* alapszava ige, cselekvést jelentő főnévnek hívtuk, a *fáradság* alapszava melléknév, gondolati főnév.) Tehát más a *rekedtség*, és más a *rekedtség*; más az *ijedség*, és más az *ijedtség*.

Új bekezdés. *Barátság, rúttság, edzettség*. Miért ez a helyes, S.? (Mert *barát-ság*...)

Új sor. *Ügyesség, okosság, adósság*. Miért két s, H.? (Mert *ügyesség*...) A következő három szót egy s-sel írjuk: *bölcsesség, frissesség, összeség*. Miért, K.? [Csak jeles tanulótól.] (Mert *bölcs* alapszó + e ejtéskönnnyű magánhangzó + *ség* képző...) Ezt a három szót úgy kell megjegyeznetek, hogy bármikor el tudjátok sorolni!

Újabb következik. *Egészség, rapaszság, merészség*. Hogyan ejtjük? (Egesség...) Hogyan írjuk? (Egészség...)

Lássunk még egy esetet! *Szárazság, igazság, vitészség, község*. Hogyan ejtjük? (Szárasság...) Hogyan írjuk? (Szárazság...) A következő szót két s-sel írjuk: *egyesség*. Bár úgy elemezzük: *egyez-ség*, mert megegyezést jelent, de a H. Sz. arra kötelez bennünket, hogy *egyességnek* írjuk. Ez szintén megjegyzendő szó.

Ezzel befejeztük munkánkat.

V. Összefoglalás.

Milyen új ismerettel gazdagodtunk a mai órán, D.? (—) Milyen főneveket képezhetünk névszóból, G.? (—) Mondjatok példákat az újjelentésű főnév megnevezésével! (—) Milyen helyesírási tudnivalóval ismerkedtünk meg, H.? (—)

A házi írásbeli feladat címe: *Jó tulajdonságok — rossz tulajdonságok*. Ez a feladat abban áll, hogy *-ság, -ség* képzős szavakat soroltok föl a helyesírás gyakorlására. A megodás módja: először leírjátok: *Jó tulajdonságok*, kettőspont, felsorolás, azután következik: *Rossz tulajdonságok*, kettőspont, felsorolás.

A tábla és a füzet képe:

Főnévképzés névszóból:

madár <u>ka</u> , tükrö <u>ke</u> nyulacs <u>ka</u> , könyvecs <u>ke</u> ládika, özi <u>ke</u> , háziko	}	kicsinyítő főnevek;
---	---	---------------------

János <u>ka</u> , Jani, Jancsi, Janika, Jancsika, Jankó	}	becéző nevek;
--	---	---------------

halás <u>z</u> , kertés <u>z</u> lakatos, kesztyűs, üveges	}	foglalkozást jelentő főnevek;
---	---	-------------------------------

Almásiek, szomszédék, bíróék = összefoglaló nevek;

Pestineé, asztalosné, szakácsné, mosóné = asszonynevek;

katonasá <u>g</u> , hegysé <u>g</u> növényzet, nádas	}	gyűjtőnevek;
---	---	--------------

jóság, betegség = gondolati főnevek.

(tanácsnok) = tanácsos (cukrászda) = cukrászbolt (üzlet) (ünnepély) = ünnepség.	}	magyarosan!
---	---	-------------

Helyesírás:

Szabadság, vadság, bolondság. Bágyadtság, rekedtség, ijedtség, fáradtság.

Barátság, rútság, edzettség.
Ugyesség, okosság, adósság. Bölcsesség, frissesség, összeség.
Egészség, ravaszság, merészség.
Szárazság, igazság, vitészség, község. Egyesség.

Szántó Lőrinc.

A XIII. század magyar és külföldi legfontosabb történelmi eseményeinek összefoglalása.

Tanítás a polg. fiúiskola III. osztályában.

(2 óra.)

Vázlat.

I. Előkészítés.

1. Számonkérés. Mit köszönhetünk az Árpádoknak?

2. Áthajlás. Érdekkeltés a legutóbb tanult század eseményeinek összefoglalása iránt.

3. Célkitűzés. A XIII. század magyar és legfontosabb külföldi történelmi eseményeinek összefoglalása.

II. Tárgyalás.

A XIII. század magyar királyainak sorrendje. A század jellemző eseményeinek megállapítása, ezeknek megbeszélése az egyidejű külföldi események felújításával. Az aranybulla jelentősége. A mongolvész és tanulságai. A hadrendszer fejlődése. A nagybirtokos osztály (oligarchák) hatalmi túltengése. Az Árpád-ház kihalása.

III. Begyakorlás.

A XIII. század kortáblájának összeállítása.

Tanítás.

I. Előkészítés.

1. Számonkérés. Mivel foglalkoztunk az elmúlt órán, Gy.? (Megbeszéltük, hogy mit köszönhet nemzetünk az Árpádoknak.) Sorold fel az Árpád-ház uralkodóinak érdemeit, A.! — Beszélj e 400 esztendőszak országhatárainak kiterjedéséről, K.! — Melyek voltak e kor idején az anyaország mellett hazánk kiegészítő részei, V? — Melyek voltak a kapcsolt részek, P? — Végül milyen hűbéres tartományokat csatoltak e korban királyaink hazánkhoz, B.? — Milyen királyaink idején hódoltak meg ezek, S? — Beszélj az Árpádok telepítéséről, F! — Mit tettek az Árpádok az anyagi és szellemi művelődés és haladás